

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: R. K.

proti
žalovanému: Krajský úřad Moravskoslezského kraje
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 2. 2022 č. j. MSK 154886/2021, sp. zn. DSH/26957/2021/Sru, o dopravním přestupku,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 8. 2. 2022, č. j. MSK 154886/2021, sp. zn. DSH/26957/2021/Sru, a rozhodnutí Magistrátu města Ostravy ze dne 9. 8. 2021, č. j. SMO/430849/21/DSČ/Var, sp. zn. S-SMO/072206/21/DSČ, **se ruší** a věc se žalovanému **vrací** k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náklady řízení k jeho rukám ve výši 11 228 Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Specifikace věci

1. Napadeným rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Ostravy (dále též jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 9. 8. 2021, jímž byl žalobce jako provozovatel vozidla registrační značky X uznán vinným z přestupku spáchaného na úseku provozu na pozemních komunikacích. Konkrétně se jednalo o přestupek spočívající v překročení nejvyšší dovolené rychlosti jízdy v obci nejméně o 8 km/h.
2. Za uvedený přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou 1 000 Kč.

II. Skutková zjištění vycházející z obsahu správních spisů

3. Dne 29. 1. 2021 bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno oznámení o podezření ze spáchání přestupků žalobcem, mj. se jednalo o porušení § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Dne 27. 1. 2021, na ulici Třebovická v Ostravě-Třebovicích, měl řidič v místě, kde je v obci dopravním značením IZ 8a – zóna s dopravním značením B 20a (40 km/h) překročit nejvyšší dovolenou rychlost. Úsekové měření rychlosti bylo zjištěno silničním rychloměrem Unicam VELOCITY3. K oznámení je přiložen výstup z rychloměru č. 2073 zachycující vozidlo Škoda, registrační značka X. Spis dále zahrnuje ověřovací list silničního rychloměru a osvědčení o proškolení z ovládání uvedeného rychloměru.
4. Výzvou k uhrazení určené částky ze dne 4. 2. 2021 byl žalobce, jakožto provozovatel vozidla RZ X, vyzván k zaplacení částky ve výši 500 Kč, neboť jednání neznámého řidiče vykazuje znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu v souvislosti s porušením § 4 písm. c) téhož zákona.
5. Na výzvu reagoval žalobce přípisem označeným jako „vyjádření k řidiči vozidla“ osvětlujícím, že vozidlo řídil osobně a že zmocňuje Ing. M. J., aby ho v předmětném správním řízení zastupoval.
6. V návaznosti na uvedené sdělení správní orgán prvního stupně vyzval žalobce jakožto fyzickou osobu, nechť doloží plnou moc, z níž bude vyplývat, že zmocnil Ing. M. J. k zastupování ho v předmětném řízení. Danou výzvu doručil i Ing. M. J. Na citovanou výzvu nebylo žádným z adresátů reagováno.
7. Přestupek žalobce jako řidiče (fyzické osoby) byl projednáván pod stejnou sp. zn. S- SMO/072206/21/DSČ podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu, přičemž se nepodařilo žalobci jakožto řidiči spáchání přestupku prokázat. K projednání věci se na předvolání nedostavil a neposkytl důkaz o vině (doznání). Správní orgán prvního stupně proto řízení vedené proti žalobci jako řidiči usnesením ze dne 8. 4. 2021, č. j. SMO/181963/21/DSČ/Kov, zastavil.
8. Správní orgán prvního stupně dne 17. 5. 2021 vydal příkaz, jímž žalobce jako provozovatele vozidla uznal vinným z přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, neboť v rozporu s § 10 odst. 3 téhož zákona nezajistil, aby při užití

vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem. Proti tomuto příkazu podal zmocněnec žalobce Ing. J. odpor, přičemž k němu doložil plnou moc ze dne 20. 5. 2021.

9. Rozhodnutím ze dne 9. 8. 2021 správní orgán prvního stupně žalobce jako provozovatele vozidla uznal vinným přestupkem podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Proti citovanému rozhodnutí podal zmocněnec žalobce odvolání. Následně o věci žalovaný, jak shora uvedeno, rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím.

III. Obsah žaloby

10. Žalobou jsou uplatňovány následující okruhy žalobních námitek:

- porušení práva k vyjádření se k podkladům rozhodnutí, překvapivost rozhodnutí;
- společné řízení – nedostatečné zjištění skutkového stavu;
- nesplnění podmínky pro zahájení řízení;
- zákonnost dopravního značení.

IV. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné. V písemném vyjádření k podané žalobě ze dne 27. 5. 2022 popíral oprávněnost všech žalobních bodů.

V. Replika žalobce k vyjádření žalovaného

12. Replikou žalobce sděluje, že „ukončil plnou moc udělenou Mgr. V.; v tomto řízení budu nadále vystupovat nezastoupen.“ V ostatním setrval na žalobních námitkách.

VI. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud shledal žalobu přípustnou, podanou oprávněnou osobou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“) a včasnou (§ 72 odst. 1 s. ř. s.).
14. V přezkumném řízení soudním je soud povinen zkoumat, zda vydané rozhodnutí je zákonné a bezvadné. Při přezkumu přitom respektuje vymezené žalobní body (§ 75 odst. 2 věta první zákona s. ř. s.).
15. O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
16. Žaloba je důvodná.
17. Prvně se krajský soud zabýval tvrzením žalobce, že byl ve správním řízení vedeném před správním orgánem prvního stupně proti němu jako fyzické osobě, resp. řidiči vozidla, pod sp. zn. S-SMO/072206/21/DČ, zastoupen zmocněncem. Uvedené je totiž krucální z hlediska posouzení zákonného vedení správního řízení. Pakliže by totiž bylo dovozeno,

že byl žalobce (jako řidič/fyzická osoba) v řízení před správním orgánem prvního stupně zastoupen, pak by doručení oznámení o zahájení řízení jemu samému nemohlo vyvolat právní účinky s tím spojené, tedy řádné zahájení řízení. Otázka existence platného zastoupení tak zásadním způsobem ovlivňuje zákonnost navazujícího procesního postupu žalovaného, resp. správního orgánu prvního stupně.

18. Podle § 33 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, (dále jen „správní řád“) platí, že si účastník může zvolit zmocněnce. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí (...). Podle § 34 odst. 2 správního řádu se pak s výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat, doručují písemnosti pouze zástupci. Doručení zastoupenému nemá účinky pro běh lhůt, nestanoví-li zákon jinak.
19. Krajský soud (shodně s žalobcem) v tomto kontextu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2014 č. j. 4 As 171/2014-26, v němž se kasační soud vyjadřoval k charakteru a obsahovým náležitostem plné moci. Z rozsudku se podává, že „plná moc (nebo také průkaz plné moci) je jednostranným prohlášením zmocnitele (účastníka správního řízení) především o rozsahu zmocnění a osobě, která byla zmocněna a dokládá, že se účastník správního řízení dohodl na svém zastoupení s jinou osobou (zmocněncem) a že mezi zmocněncem a zmocnitelem byla o tomto zastoupení uzavřena smlouva (ať již ústní či písemná). Ta má soukromoprávní povahu, typicky se jedná o smlouvu příkazní. Obsahem průkazu plné moci musí být konkrétní rozsah zmocnění (srovnej § 33 odst. 2 správního řádu), uvedení osoby, která je k zastupování účastníka zmocněna, podpis zmocnitele a je také třeba, aby plná moc obsahovala datum, není-li její časové omezení vyjádřeno ve vlastním textu, aby bylo zřejmé, od kterého konkrétního okamžiku je zmocněnec oprávněn úkony za zastoupeného činit.“
20. Nejvyšší správní soud se zabýval obsahovými náležitostmi plné moci též ve svém rozsudku ze dne 27. 7. 2005, č. j. 7 As 13/2005-62, v němž kladl důraz na posouzení obsahu předložené plné moci. Uzavřel, že při úvahách, zda písemná plná moc má potřebné náležitosti, musí příslušný správní orgán vzít především v úvahu, zda obsah předložené písemné plné moci spolehlivě prokazuje oprávnění označeného zmocněnce jednat za účastníka řízení.
21. V souzené věci správní orgán prvního stupně doručil žalobci výzvu ze dne 4. 2. 2021 k uhrazení určené částky, v níž vymezil skutek - překročení nejvyšší dovolené rychlosti o 8 km/h v ulici Třebovická dne 27. 1. 2021 v 15:38 hodin.
22. Žalobce na výzvu reagoval přípisem doručeným správnímu orgánu dne 17. 2. 2021 označeným jako „vyjádření k řidiči vozidla“. K příslušné spisové značce sdělil, že vozidlo řídil osobně a doplnil takto: „Pro případ zahájení přestupkového řízení o přestupku dle § 125c zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (silniční zákon), ve znění pozdějších předpisů, zmocňuji ke svému zastupování v celém tomto řízení [dle § 33 odst. 2 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů], Ing. M. J., nar. X, trvale bytem X. Toto zmocnění není nijak časově omezené.“ Jak již bylo zmíněno výše, žalobce písemnost opatřil spisovou značkou S-SMO/072206/21/DSC a svými údaji. Citované sdělení zaslal žalobce správnímu orgánu prvního stupně prostřednictvím své datové schránky dne 13. 2. 2021.

23. Správní orgán prvního stupně po obdržení vyjádření výše citovaného obsahu vyzval žalobce k jeho doplnění, konkrétně požadoval doplnění plné moci, ze které bude vyplývat, že žalobce zmocňuje Ing. M. J. k jeho zastupování v projednávané věci. Tuto výzvu správní orgán prvního stupně zaslal do datové schránky žalobce i Ing. M. J. Na uvedené výzvy nebylo ze strany žalobce či Ing. J. nikterak reagováno, jak již bylo zmiňováno v naraci tohoto rozsudku.
24. Správní orgán prvního stupně zvolil při absenci reakce na v předchozím odstavci zmiňovanou výzvu následující postup: zaslal do datové schránky žalobce oznámení o zahájení řízení o přestupku ze dne 9. 3. 2021 (doručeno 9. 3. 2021); dne 7. 4. 2021 proběhlo před správním orgánem prvního stupně ústní jednání, k němuž se žalobce nedostavil; dne 8. 4. 2021 vydal správní orgán usnesení o zastavení řízení (doručeno do datové schránky žalobce dne 9. 4. 2021). S Ing. J. správní orgán prvního stupně v této fázi řízení nikterak nejednal.
25. V souzené věci se jeví stěžejním vyhodnotit, zda vyjádření žalobce odeslané dne 13. 2. 2021 lze považovat za řádnou plnou moc. Krajský soud konstatuje, že ono „vyjádření“ žalobce doručené správnímu orgánu dne 17. 2. 2021, jak je žurnalizované ve správním spise na čl. 12, vykazuje všechny podstatné náležitosti průkazu plné moci a obsahově se bez jakýchkoliv pochybností o plnou moc jedná. V předmětném vyjádření, byť nedatovaném, avšak odeslaném dne 13. 2. 2021 z datové schránky žalobce, je označena konkrétní věci spisovou značkou projednávaného přestupku, vyplývá z něj dostatečná identifikace zmocněnce Ing. M. J. Z listiny se podává, že zmocnění není nějak časově omezeno. Listina v sobě zahrnuje relevantní identifikační údaje žalobce. Z obsahu vyjádření pak zejména plyne jednoznačný projev vůle žalobce, aby jej v případě zahájení přestupkového řízení konkrétní osoba zastupovala ve smyslu § 33 odst. 2 písm. b) správního řádu.
26. V této souvislosti krajský soud zdůrazňuje, že zákon či judikatura nevyžadují, aby plná moc byla sepsána na samostatné listině či jasně nadepsána či označena jako „plná moc“. Krajský soud opakuje, že žalobcem doložené zmocnění, byť označeno jako „vyjádření k řidiči vozidla“, v sobě pojímalo jednoznačný projev vůle býti (v konkretizovaném) řízení zastoupen (ztotožnitelnou osobou).
27. V souzené věci pravděpodobně ovlivnilo zvolený návazný postup správní orgán prvního stupně označení zmocnění jako „vyjádření k řidiči vozidla“. Uvedené, byť zavádějící až matoucí, ovšem nemůže zhojit nesprávný procesní postup správního orgánu prvního stupně (jak byl dále posvěcen žalovaným), jenž ve věci písemnosti nedoručoval zmocněnci žalobce, resp. s tímto jako se zmocněncem vůbec nejednal, čímž vedené řízení zatížil podstatnou vadou. Obsah předložené písemné plné moci jednoznačně prokazuje oprávnění označeného zmocněnce za účastníka řízení jednat.
28. Zbývá doplnit, že výzva žalobci i jeho zmocněnce k odstranění vad plné moci ze dne 18. 2. 2021 nebyla ve věci namístě. O obsahu zmocnění nebylo v souzené věci důvodu polemizovat, přičemž usnesení vyzývající k doplnění plné moci bylo koncipováno zcela obecně, aniž by z něj plynul konkrétní důvod pochybností správního orgánu stran dostatečného charakteru předloženého zmocnění.

29. Na tomto místě je zapotřebí korigovat i závěry žalovaného týkající se obstrukčních praktik žalobce i Ing. J. Ke každému případu je nutno přistupovat individuálně, přičemž v projednávané věci ze správních spisů ve stavu ke dni doložení plné moci nevyplývají žádné obstrukční praktiky žalobce či jeho zmocněnce. Za uvedené situace je pak irelevantní, zda žalobce byl ve výzvě poučen o důsledcích, které budou z jeho pasivity a nepředložení plné moci plynout.
30. Lze shrnout, že správní orgán prvního stupně od chvíle, kdy mu bylo doručeno vyjádření žalobce – plná moc, měl ve věci jednat se zmocněncem žalobce a tomuto doručovat písemnosti, jak mu ukládá § 34 odst. 2 správního řádu. Správní orgán prvního stupně proto nepostupoval správně, pokud oznámení o zahájení řízení o přestupku žalobce jako fyzické osoby – předvolání k ústnímu jednání ze dne 9. 3. 2021 nedoručoval zmocněnci žalobce. V případě, že správní orgán korespondoval ve věci toliko s žalobcem, zatížil řízení vadou, neboť řízení ve věci přestupku nebylo řádně zahájeno, a následný postup správního orgánu tak nebyl souladný se zákonem.
31. Krajský soud uzavírá jednoduchou úvahou. Nebylo-li řízení o přestupku žalobce jako fyzické osoby řádně zahájeno, nemohlo být ani zákonně zastaveno. Za této situace nebylo posléze ani možné vést řízení dle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu a rozhodovat o přestupku žalobce jako provozovatele vozidla napadeným rozhodnutím, protože nebyly vůbec splněny podmínky k zahájení takového řízení.

VII. Závěr a náklady řízení

32. Vzhledem k tomu, že postup a závěry správního orgánu prvního stupně posvětil i žalovaný, podstatně tím porušil ustanovení o řízení před správním orgánem, což mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Krajský soud tak dle § 76 odst. 1 písm. c) a dle § 78 odst. 3 s. ř. s. napadené rozhodnutí žalovaného i správního orgánu prvního stupně pro nezákonnost zrušil a věc žalovanému podle odst. 4 téhož ustanovení vrátil k dalšímu řízení.
33. Krajský soud dodává, že s ohledem na vyslovený závěr o nezákonnosti obou rozhodnutí nevyporádával pro předčasnost další vznesené žalobní námitky.
34. V řízení byl plně procesně úspěšný žalobce, jemuž v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. vzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Krajský soud žalovaného zavázal k náhradě nákladů řízení žalobci podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), ve výši 6 200 Kč za dva úkony právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a písemné podání ve věci samé) podle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu; a dále ve výši 600 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů za dva úkony právní služby ve smyslu § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Odměna a náhrada hotových výdajů byla navýšena o daň z přidané hodnoty v zákonné výši, celkem činí 8 228 Kč. S připočtením soudního poplatku ve výši 3 000 Kč za podanou žalobu činí pak celková náhrada nákladů 11 228 Kč. Všechny tyto náklady řízení podle obsahu spisu žalobci prokazatelně vznikly a jedná se o náklady nezbytně nutné k uplatnění jeho práva, přičemž podáním ze dne 2. 1. 2023 žalobce sdělil soudu, že „ukončil“ plnou moc udělenou Mgr. V.

V. Soud proto žalovaného k jejich zaplacení zavázal, a to přímo k rukám žalobce. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, neboť tato lhůta je přiměřená možností žalovaného.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 23. března 2023

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně